

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — fl. Félévre . . . 9 kor. — fl.
 Negyedévre. 8 kor. — fl. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felolvas szerkesztő és lapfőigazgató:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Polgármester-választás.

Puky Gyula főispán installációja alkalmával mondott szavait, mint szingazságtól duzzadó jelszót hangoztatják most minden oldalon:

— *Városi ügyekben ne ismerjen senki politikai párttekinteteket.*

Aláírjuk! A hol a nyilvánosság szolgálatában, a közjó érdekében szükség volt rá, a magunk részéről ezt követjük mi is. A városi élet közvetlen faktorai, a törvényhatóság atyái pedig, ha a választóközönség bizalmára ráakarnak szolgálni, követni est tartoznak. A város és polgárságának érdekeit, ügyeit nem lehet, de nem is szabad párttekintetek szerint bírálni. Nem is tette, nem is szabad tenni, a ki lelkében csak hajszálnyi önállóságot is érez, vagy a ki önzetlenül néz a városháza felé.

És ha olyan lelkesülten hirdeti mindenki, természetesen, hogy a városi tisztújításnál is érvényesíteni kell ezt az igazságot. Ne csak szálló ige, hanem a legtisztább valóság legyen a pártatlanság. Ha valaha, ugy erre most van a legnagyobb szükség, mikor a párthullámzásokat mesterségesen kavargják, a zavarért lelkesülő agitátorok és szájhősök egymást licitálják felül a személyes ellenszenvéken felépített kortesfogásokban. Végeredményében pedig talán jót kaczagnak a könnyen befolyásolt, megtévedt lelken:

— *Néz beugrott! Alaposan lefüleltük! ez a mi emberünk! Ugy tánczol, a hogy mi füttyülünk. Ha tetszik, a kezénél fogva vezetjük. Vakon hisz és bizik bennünk. Ha pártkérdést csinálunk abból, hogy honnan vegyen keféit, még attól se mer eltérni.*

Nos hát igazság az, hogy erős lelkű embernek nincs szüksége arra, hogy az ő véleményét irányítsák. De nincs szüksége arra sem, hogy presszióval, vagy bármilyen szédületes csalafintasággal vetköztessék ki a gondolkodásából. Erős lelkű ember, a ki érzi, tudja, hogy például a városatyai tisztviselők polgártársai bizalma ültette, az nem engedi áramlattal sodortatni magát; az meghallgatja a szókat, leszűri belőle

az egészséges anyagot és szavaz a meggyőződése szerint. Nem szabad a számításon kívül hagyni, hogy a város ügye a debreczeni összes polgárság ügye. Itt közügyet és nem párt, vagy személyes érdeket kell diadalra segíteni.

És ha ennyi tiszteletreméltó önállósággal néznek városatyáink a restauráció élé, akkor meg vagyunk róla győződve, a legfőbb városi méltóság, a polgármesteri szék kérdésénél a *Komlóssy Arthur* javára dobban a szívük.

Lehetetlen, hogy elfelejtse bárki is, mi volt az ő helyzete főjegyzőségének ideje alatt. Csaknem egyedül állott. És mégis eredményeket ért el. Vagy nem eredmény Debreczen párisi kiállításának sikere? Ki fáradt ezért a legtöbbet? Ki irta meg a Debreczen haladását és polgárságának erényeit dicsőítő füzetet? Ki fordította azt le nyelvekre és ki gondoskodott arról, hogy a mi városunk jó hírét szerte vigyék a világ minden részébe? — *Komlóssy Arthur.*

Hát a színészet száz éves jubileuma?... Emlékezzünk csak, milyen vélemények hangzottak el a legtekintélyesebb lapokban. Azt mondták többek között: „Debreczenről utóbb azt hittük, hogy a kulturát szívesen felcseréli a köznapi élet anyagiságaival... Csalódtunk!... Debreczen egy fényes, m radandó becsü ünnepséget rendezett, amelynek minden fázisa élénken ráczáfol erre a feltevésre és a nagy magyar város bizonyosságot tett róla, hogy tenni, alkotni és áldozni tud a kulturáért!“ Hogy a rossz vélemény szétfoszlott, hogy az elismerő, dicsőítő szó halomra ömlött, kinek az érdeme? Azé, aki azt az ünnepséget insceniálta, lankadatlan szorgalommal fényesen megoldotta: a *Komlóssy Arthuré.*

Hát a mezőgazdasági kiállításon elért siker semmi? Ki buzdította erre az illetékes köröket? Ki fáradzott érte? Ki hívta fel a kiállítás értékére a miniszterelnök, a miniszterek révén a legelső magyar ember, a király figyelmét? Kinek mondta a Debreczent

dicsőítő, elismerő szókat: *Komlóssy Arthurnak.*

Ezek a példák is igazolják az ő tetterejét, tevékenységét, Debreczen dicsőségéért való lelkesedését. És ha egyéb érdeme nem lenne, ez is elég volna arra, hogy elismeréssel és hálával adózzék neki a város minden elfogulatlan fia.

Mit tehetett volna, ha egyedül is ennyit tett, méltó pártolás mellett? De hát nyilt titok az, hogy a hatalommal nem állhatott szembe. Klikk-uralom béközte le tetterejét. E klikkel szemben is mindig megőrizte önállóságát. Nagy szó ez! Azzal a klikkel szemben, a melylyel egy egész párt nem volt képes boldogulni.

Ha igazságosak, ha méltányosak akarunk lenni, meg kell becsülnünk az ilyen szilárd, állhatatos erőt s bizalmunk fényes dokumentálásával kell megadni neki a hatalmat, hogy megkezdett munkáját Debreczen s az általa annyira tisztelt polgárság javára diadalmasan folytathassa.

Nemes ügyet, Debreczen jövő boldogulását védi az, a ki mellé áll, a ki kezét nyújtja felé, a ki támogatja és tiszteletreméltó intenczióban segíti. Ilyen polgármester kell Debreczennek!

A városatyák többsége megértette az intő szót. Az új élet, a jobb jövő reményében sorakozik mellé s ma már a polgármester választás eldöntésére hivatottak többsége pártkülönbség nélkül nyiltan, határozottan hangoztatja, hogy *Komlóssy Arthur* lesz a polgármesterünk.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— *A képviselőház mai ülése.* —

Elnök: Gróf *Apponyi Albert.*

Az ülés megnyitása után *Szivák Imre* előadó betérjeszti röviden ismertette a halasztó beczikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot.

A Ház az osztályok mellőzésével tudomásul veszi a törvényjavaslatot.

Elnök: Következik a napirend. Első sorban a könyvtári bizottság előterjesztése könyvt. ránk állapotáról az 1901—06-iki

Ujonnan berendezett üzlet ifj. Gyürky Sándor papirkereskedése Debreczenben, (Kossuth-utca 13. sz.) a Rotschnek gyógyszerházzal szemben, Ajánlja a napokban érkezett karácsonyi ajándéknak igen alkalmas legujabb francia és más külföldi dísz és fehér levélpapír különlegeségeket, a kegyelt Transatlantic és Duplex levélpapírokat, olaj Aquarell festőket tubosokban és dobozokban, fénykép és képes levelezőlap albumokat, emlékkönyveket legjobb minőségű üzleti könyveket, nagy választékban külön rendelések bármily kivi elben gyorsan készíttetnek. Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltetnek. Telephone összeköttetés 139.

Kurián Gyula órás, Debreczen, Piacz-utca 42. szám, (Biederman-palota. Ajánlja dusan felszerelt óra és ékszer raktárát, u. m. legjobb minőségű Schveiczi arany, ezüst, fém férfi és női óráit, s legszebb kivitelű bécsi óringa és szalon óráit, legujabb harang (gong) ütessel, valamint különleges ébresztő és fali óráit — Javításokat jótállással saját személyem által legjobban és legolcsóbban készíték. — Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

országgyűlés első ülészakájában és az új helyiségekbe történt átköltözéséről.

Hegedüs Loránt előadó: Röviden ismerteti a könyvtár állapotát.

Ballagi Géza: A képviselőház a régi országgyűlési iratok megszerzése és publicálására 10,000 forintot vett fel. Beleegyezik abba, hogy az iratok beszerzését a könyvtári bizottság vagy személyzet végezze, amde indítványozza, hogy a publicálásra nézve, bízzák meg az Akadémiát vagy a Történelmi Társaságot.

Szederkényi Nándor: A régi országgyűlés iratainak összegyűjtését és publicálását szükségesnek tartja. Hiszen sokszor nem vagyunk tisztában a Corpus Jurissal, mit akar az, amde ha a régi országgyűlés iratait publicálják, ezekből egész világosan kitűnnék, mi volt a Karok és Rendek intenciója egyik vagy másik törvény megalkotásánál. Ez iratok publicálása, melyet az angol minta szerint kellene megtenni, teljesen világos képet nyújtana hazánk jogi, gazdasági, tudományos fejlődése iránt. A publicálás a Ház határozatai szerint történjék.

Madarász József: Örömmel üdvözlö az iratok összegyűjtésére irányuló törekvéseket. Ő már 48 előtt résztvett a közügyekben. Eppen ma 70 éve, hogy távollévő követ let. (Zugó éljenzés az egész Házban.)

Fejérváry: Éltesse az Isten!

Madarász: Ő jobban tudja, mennyi kiincs van azokban letéve. Ajánlja, hogy a Ház elnökét bízzák meg a dolgok előterjesztésével Melegen ajánlja, hogy az utódoknak a maga teljességében adja át annak az időnek iratait, melyben Magyarország kivívta önállóságát. (Éljenzés.)

Elnök: Helyesli a felszólalásokat. Szerinte egy arra alkalmas szakértő egyént kellene a gyűjtéssel megbízni. A rendelkezésünkre álló anyagi javadalom elég lesz a gyűjtésekre és a gyűjtő, valamint segítői tiszteletdíjára. Azt hiszi, hogy elég-eleg lesz most, ha a gyűjtés iránt intézkednek és ha majd az be lesz végezve, jelentést tenni arról a Háznak.

Szederkényi Nándor: Óhajtaná, hogy a publicálásra is már most tegyenek valamelyes előterjesztést.

Elnök: A vitát bezárja. A könyvtári bizottság jelentését — miután senki sem jelntkezett szólásra — elfogadottnak tekintti.

Fassie Tódor előadó: Beterjeszti a számvizsgáló bizottság jelentését a képviselőház pénztárának az 1902. év első felére vonatkozó számadásáról.

A Ház egyhangulag tudomásul veszi.

Kristóffy József előadó: Ösmerteti a közpénzügyi bizottság jelentését a belügyminiszternek a kivándorlás szabályozásáról szóló törvényjavaslatáról. A kormány, ugymond, nem akarja a magyar földhöz lánczolni azokat, a kik nem akarnak itt maradni, de viszont a kivándorlás csökkentését óhajtja és lehetőleg annak megállítását szociális eszközökkel. E két tényen alapul a jelenlegi törvényjavaslat. Amde a kormány, ha nem is tudja már visszatartani a kivándorolni akarókat, gondoskodik arról, hogy ott a távol idegenben is megoltalmazza, védje és fenntartsa benne a hazaszeretetet és vallási ragaszkodást. A javaslat gátat akar vetni a kivándorlásra való csábításnak és a visszavándorlásnak minden tekintetben utat nyújtani. A kormány jövőre úgy gazdasági, mint ipari tekintetben mindent el fog követni a kivándorlás csökken-

tésére, erre irányul a már felvett beruházás és a legközelebb bekövetkezendő telepítés. Gátat akar vetni a lélekkufarkodásnak.

Madarász József: Fehér rabszolga-kereskedésnek.

Kristóffy: A javaslatot a közigazgatási bizottság úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadta szóló; a Háznak is elfogadásra ajánlja. (Helyeslés a jobboldalon.)

Barta Ödön: Mielőtt a javaslatról érdemlegesen szólna, indítványozza, hogy a jelenlegi törvényjavaslatot, nagy fontosságára való tekintettel megszakitás nélkül tárgyalják le részleteiben is és így a kérvények tárgyalását azután kezdjék meg. (Helyeslés.)

Széll Kálmán: Az ajánlat nem képez pártkérdést, de oly közérdekű dolog, hogy hozzájárul Barta indítványához.

Molnár János: Indítványozza, hogy a kérdéseket egy napra tűzzék ki, de úgy, hogy mindjárt először kezdjék meg tárgyalni, ne az ülés utolsó óráiban, hogy azok, a kik hozzászólni akarnak, ne legyenek kénytelenek oly sokáig várni.

Kubik: Hiszen kötelességük!

Felkiáltások jobaról: Ez kötelességünk!

Molnár János: Ugy hiszi, hogy a tuloldalon kevesebben teljesítik kötelességüket, mint mi. (Helyeslés a néppárton.)

Elnök: Hozzájárul ahhoz, hogy a javaslatot most tárgyalják, de a napirend felől úgy hiszi, hogy csak az ülés további folyamán kellene határozni.

Várady Károly: A kérvények tárgyalását szeretné, mert ugyanis régóta hevernek azok.

Elnök: Konstatálja, hogy a Ház Barta indítványát fogadja el.

Barta Ödön: A törvényjavaslatot pártja nevében örömmel üdvözlö és általánosságban hozzájárul ahhoz. (Helyeslés.) Ritka eset az, a midőn a függetlenségi párt hozzájárul a kormány javaslatához. E ritkaságok közé tartozik a jelenlegi törvényjavaslat, mely az egész ország érdeke (Ugy van! a szélsőbalon.) A kivándorlás nálunk minél hamarabb orvosolandó seb. Leginkább a kis birtokosok vándorolnak ki nem szólva azokról, a kiket lélekkufárok csábítanak el — és kivándorlásuk legfőbb oka az, hogy összehozzák a külföldön azt a pénzt, a mennyi eladósodott, megterhelt birtokuk, földesceik megváltására kell. E bajt mielőbb szociális uton kell orvosolni. (Ugyvan! a szélsőbalon.) De ha már most meg van a bajuk, addig is, még azt orvosoljuk, arra kell törekednünk, hogy a kivándorlás a magyar tenger felé történjék. (Helyeslés.) Az olyan kivándorlásban, a melynél csupán pénz keresni mennek a külföldre, még nincs veszedelem, de igenis van akkor, midőn a kivándorlók már hajóra szállásnál idegen befolyásnak lesznek áldozatai, mely idővel annyira fejlődik, hogy talán elszakítják őket hazájuktól, sőt vallásuktól is. A kivándorlóknál első sorban arra kell tehát törekedni, hogy a kivándorlók abban a tudatban menjenek ki, hogy ők magyar állampolgárok, arra büszkék lehessenek és ennek palladiuma védje őket a külföldön. A kivándorlást pedig Fiume felé kell irányítani. Eleget hizott a magyar kivándorlók zsrján Hamburg, Bréma, jusson ezentul Fuménak is, lendítsük fel ezzel a magyar tengerpartot, vigyük keresztül, hogy a kivándorló magyar hajókon,

magyar lobogó alatt menjenek külföldre és térjenek onnan vissza. (Helyeslés.) Indítványozza, hogy a kivándorlás Fiume felé történjék, magyar hajókon, mely hajókon csak magyar alkalmazottak legyenek, az utazásnál szükséges élelmiszereknek pedig a magyar mezőgazdaság termékeit használják. (Helyeslés.) Igen fontos dolog az is, hogy külföldi konzulátusaink kellő erélyt fejtsenek ki kivándorolt állampolgáraink érdekében, valamint az is, hogy vallásában meg erősíttessék. (Helyeslés.) Minden havi kesedelem, melylyel a kivándorlásnak a magyar tengerpart felé való irányítása kesik, 2 millió forint kárt jelent Fiuménak. Ezért kéri az irányítás mielőbbi megváltoztatását. A javaslatot általánosságban elfogadja. (Helyeslés.)

Hegedüs Loránt: Rövid áttekintést nyújt az európai államok kivándorlását illetőleg és számokkal bizonyítja, hogy az összes európai államok között a legnagyobb mérvű kivándorlás Ausztriából, de különösen Magyarországból történik. A magyar kivándorlásnak egy speciálisitása van. Még más államokból a kivándorlás egy bizonyos állam felé összpontosul, addig tőlünk és Galicziából a szélsőzsa minden irányában történik ez. Sok tekintetben igazat ad Barta Ödönnek. Hogy nincs eléggé kidomborodva külföldi konzulátusaink erélye és tekintélye.

Egyik nagy bajuk a kivándorlóknak, melyet ő Newyorkban figyelt meg az, hogy mihelyest Amerikában partra szállanak, azonnal megrohannák őket az orosz hittérítők. Magyarjaink az új világban teljesen magukra vannak hagyatva. Ennek e hátrására a konzulátusok szaporítása és azoknak magyar jellegűvé tételére kell törekednünk. A tiszteletbeli konzul tusokat nem kedveli, mert azok semmit sem érnek. A tiszteletbeli konzulok a kivándorlókkal üzleteket kötnek és kizsákmányolják őket. Az ilyen tiszteletbeli konzul azután ha visszavonul, rendjelet kap. Nos hát ez rejtély előtte. Milyen érdemekért? És mit csinál Amerikában az ilyen ordóval, mikor azt viselni nem szabad ottan! Az amerikai magyarokra az egyházaknak kellene kiterjeszteni gondoskodásukat. A konzulátusok nem teljesítik hi en kötelességüket. A magyar állami czimernek nincs tekintélye. De értéke van. A pálinkás boltok kirakataiban ugyanis a pálinkák között odaállítják a magyar czimert. Miért?! Mert a tót csak úgy bizik a pálinka jószágában. (Derülttség) A főbb elvek, melyeket követni kell, külföldi konzulátusaink tekintélyének emelése, hogy jobban örködhessenek a magyar állampolgárok felett, a konzuli biráskodás helyesbítése és általánosan tekintélyünknek külföldön való emelése. (Helyeslés.) Beszédét egy hasonlattal fejezi be. Mikor Amerikában az őserdőkhöz barárgolva, óriási köd szállt le és ők eltévedtek, gyufákat gyújtottak és ezek apró lángjai mellett találtak meg a kivezető utat. Ilyen apró fények gyuladnak ki a kivándorlás szabályozásánál is, a mig majd megtalálják a helyes utat, melylyel tiszteletet, becsületet szereznek a külföldön élő honfitársaiknak. (Hosszantartó, zajos éljenzés és taps az egész Házban. A szónokot a miniszterelnök, a jobboldal és ellenzékben számosan üdvözlöik. Ugyiszinténjatyjának Hegedüs Sándor volt miniszternek is sokan gratulálnak.)

Szünet után **Csernoch** beszélt, a ki elfogadta a törvényjavaslatot. Az ülés ezzel véget ért.

Havas József

ajánlja és felhívja a n. é. közönség b. figyelmét a már megérkezett nagy választéku valamint a saison beáltával déllgyümölcs csemégo és csukorka különlegességek nagy raktárára.

karácsonyfa ujdonságaira

Karácsonyi ajándéknak

szánt fényképnyagítás, aquarel, vagy olajfestmény rendelését kérem mielőbb megtenni, mert későn érkezett rendeléseket túlhalmozott munka esetén nem tudnék

==== pontosan teljesíteni. **Némethi József** fényképész. ====

VIDÉK.

Halál a hamis pénz miatt.

— Saját tudósítónktól. —

Szombaton éjjel véres gyilkosság történt Szalka községben, ahol — mint nekünk írják — az éjjel két embert talált Vass Miklós éjjeli őr az utcza haván. Az éjjeli őr azonnal értesítette Lung József községi bírót s a két embert, akik még akkor éltek, bevitték a községházára, de mielőtt kihallgathatták volna őket, mind a kettő meghalt.

A csendőrség által megindított nyomozás azután megállapította, hogy a két agyonvert ember veszedelmes csaló volt. Már több községben megfordultak, ahol felkeresték a jobb módú gazdákat, akikől azon ürügy alatt, hogy jó pénzért tizszer annyi értékű, kitünően utánzott hamis pénzt adnak, tetemes összegeket csaltak ki, de a hamis pénzt nem vitték el. A vizsgálat kiderítette, hogy az egyiket Tolcsán Istvánnak, a másikat Kószó Máténak hívták. Legalább így nevezték magukat, a mikor ezelőtt egy hónappal Lükő András házában voltak, akitől 12,000 koronát csaltak ki.

Ez a két ember szombaton este ismét megérkezett Szalkára és este 9 óráig Winkler Mór kocsmájában boroztak. Innen eltávoztott a két ember és Sáska Antal gazdaembert keresték fel, aki Lükőnek sógora. Sáska értesítette sógorát a két csaló megérkezéséről, mire Lükő és két fia lesbe állottak s mikor a két csaló Sáskától távoztott, mind a kettőt agyonverték s azon véresen kidobták őket az ut szélére. Lükőt és fiait letartóztatták a csendőrök.

Rablógyilkossági merénylet.

Négy vakmerő betörőt kerített kézre néhány nap előtt — mint nekünk írják — a diósi csendőrség. Szombaton éjjel Laczkó Ferenc, Piniczki Ignác, Piniczki Gábor és Suták András ismert betörők megjelentek Vanek Albert házában. Az ablakot megzörgetve a gazdát kihívták az udvarra. Vanek gyanútlanul lépett ki, de alig tette ki a lábát, hatalmas ütéssel leterítették. A rablók ezután bementek a lakásba, a hol az ágyban fekvő Vanekné is leütötték s azután hozzáláttak a rabláshoz. Feltörték a ládát és szekrényeket, de ott nem találtak semmit. A rablók tudták, hogy Vanekéknél pénz van, de mert nem találták meg, elővették Vanek 12 éves kis leányát s azt vallatták, hogy hol tartja az apja a pénzt. A kis gyermek nagy remegve megmondta, hogy a képráma mögött van a pénz. A rablók aztán kikeresték; az ott talált 1000 korona készpénzt magukhoz véve távoztak. Az egyik rabló még távozásuk előtt azt tanácsolta, hogy üssék agyon a leányt is, de a többiek azt mondták, nem kell bántani, úgy sem ismeri őket. Másnap a kis leány megnevezte a rablókat a csendőrségnek s ennek alapján sikerült őket letartóztatni. Vanek behalt a sérülésbe, felesége még életben van, de felgyógyulása kétséges.

A boszuálló szerelmes. Egy cainos, fiatal leány vére festette pirosra az utca havát tegnapelőtt éjjel Kövesden. Máté Ilonának hívták a szerencsétlen leányt, akit régi kedvese boszúból agyonszúrt. A szomorú eset részleteiről az alábbi tudósítást kaptuk. Máté András kövesdi lakos Ilona leányának sok udvarlója volt a falubeli legények között, de leghevesebben udvarolt neki Marcsán István, a ki feleségül is akarta venni, de mert Marcsán iszákos,

dologkerülő volt, a szülők kiutasították a házból. Mindennek dacára a legény reménykedett, hogy megkapja a leányt. A mult hét elején azonban Máté Ilona menyasszony lett. Egy más legénnyel váltott jegyet. Marcsán csakhamar megtudta a dolgot s ettől kezdve kereste az alkalmat, hogy a leánnyal találkozhasson. Szombaton este a fonóban volt Máté Ilona, a hol megjelent Marcsán is. Este 11 óra tájban oszlottak szét a fonóból s ekkor Marcsán megkérte a leányt, hogy engedje meg, hogy hazakisérje, mert beszélni akar vele. A fonóházból távozók néhány percz mulva sikoltást és segélykiáltást hallottak. A legények a hang után futottak s meg is találták Máté Ilonát vérőben. A szerelmes Marcsán ugyanis előbb szemrehányást tett a leánynak, a miért máshoz ment s azután egy éles bicskával a leány oldalába szúrt. A kés a szívet járta át a leánynak s azonnali halálát okozta. A gyilkos legényt letartóztatták.

Az építési bizottság ülése.

Debreczen, decz. 17.

Az építési bizottság tegnap délután Puky Gyula főispán elnöklésével ülést tartott a városháza könyvtár szobájában.

Jelen voltak az ülésen Puky Gyula főispán, Ábrahám László főügyész, Aczél Géza főmérnök, Szikszay Szabó József, dr. Balkányi Miklós, Haty Kálmán mérnök.

Az ülésen több nagyfotosságu ügy került elintézés alá.

A jéggyár kibővítése.

A városi jéggyár kibővítésének régen huzódó ügye volt az ülés első tárgya. A városi tanács már régebben utasította az építési bizottságot, hogy a jéggyár kibővítésére dolgoztasson ki tervezetet. A terv el is készült, de ez tulságosan sokba kerülne. A bizottságnak az a feladata, hogy valami módus vivendit találjon, a melylyel a jégüzökséglet fedezése egyszer és mindenkorra megoldassék.

Élénk vita indult meg a tárgy felett s a bizottság végül is abban állapodott meg, hogy a főmérnököt egy újabb terv kidolgozásával bizza meg. E szerint a terv szerint a főmérnöknek azt kell kiszámítani, nem lehetne-e a jégüzökséglet természetes jégnek ujonnan építendő jégvermekben való elhelyezésével megoldani.

A terv nem volna rossz, ha az időjárás szeszélyeivel nem kellene számolni. Az idei erős télen mértéken felül lehet elraktározni jeget. De hát ha enyhe tél következik, honnan fogják megtölteni a tartalék jégvermeket.

Mesterek és segédek közötti viszony.

Az ipartestület az építő iparos mesterek és segédek közötti jogviszony szabályozására szabályre deket dolgozott ki s ezt elbírálás végett megküldte az építési bizottságnak is. A bizottság a szabályrendeletet ezuttal nem vette tárgyalás alá, hanem kimondotta, hogy azt akkor fogja tárgyalni, ha más városnak ilyen irányu szabályrendeleteit ismerni fogja.

Városi építkezések.

Egy másik ipartestületi ügyet is elintézt a bizottság. Az ipartestület ugyanis azzal a kérelemmel fordult a bizottsághoz, hogy a városi építkezéseknél a munka iparcsoportonként adassék ki.

A bizottság a kérelemre vonatkozólag azt határozta, hogy a mennyiben a csoportonként való munka kiadás a városra

nézve előnyösebb — szívesen teljesíti a kérelmet.

Néhány te'ekrendezési ügy elintézése után a gyűlés este hat órakor véget ért.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Megszűnt csődök. A debreczeni kir. törvényszék, mint csődbíróság közhírré teszi, hogy a Kohn Testvérek cég ellen 1899 május havában megnyitott csődöt jogerős ítélettel megszüntette. — A Kohn Mórné ellen három évvel ezelőtt elrendelt csődöt szintén megszüntette a törvényszék, mert a tömeg teljesen feloszlott.

§ Megtelt a fogház. A törvényszéki palota hatalmas fogháza csaknem teljesen megtelt. Alig van egy-két cella, melynek ne volna lakója. A notnrius alakok szándékosan követik el oly időben gaztetteiket, mikor ügyük eldöntését télire várhatják. S ha a rohanva megyünk a mostani fagyos időben, belátjuk, hogy van valami józanság a gondolkodásukban. Egyébiránt van még annyi hely, hogy az e hónapban elítélendő alakok is bejuthatnak még.

§ Holttanyilvánítás. — Kelemen György hajdusámsóni gazdálkodó hat évvel ezelőtt nyomtalanul eltűnt. Állítólag Amerikába ment, hol már rendezett viszonyok között él. Felesége Babocsay Judit kérelmére a törvényszék felhívja Kelemen, hogy egy év alatt jelentkezék, vagy hollétének közlése mellett képviselőt nevezzen meg. Ellen esetben a törvényszék holttanyilvánítja az eltűntet s feleségének jogot ad, hogy a házassági köteleket, a rendes megsemmisítési eljárás mellőzésével, azonnal felbonthatja.

SZÍNHÁZ.

Niobe. A hamar és tragikus véget ért Stoll és Pásztor operett tegnapi előadásán néhány elszánt emberrel több volt jelen, mint a harmadik előadáson. A kik ott voltak, azok a legnagyobb lelkesedéssel tapsoltak Felhő Rózsi művészijátékának. Kivette részét az elismerésből Krémer, K. Hegyi Lili és Mezey is. A Niobe ezzel, azt hisszük, végleg leszerepelt a debreczeni színpadon.

A föld. Magyar írók munkáját régen nem fogadta a művelt közönség oly nagy elismeréssel, mint Kemechey Jenő és Malonyai Dezső színművét: A földet. A magyar szellem e nagyon becses s az abszolút irodalmi értéket meghaladó termelése a legnagyobb elismerésre talált minden magyar színpadon. A mi közönségünk vasárnap este fog először gyönyörködni A föld üde, tiszta, hamisítatlan magyar szellemében. Szép előadásban hozzák színre művészeink. Nagy szeretettel foglalkozik minden szereplő a darabbal s annak minden finomsága, karaktere, eredetisége és ragyogó szelleme érvényre fog jutni.

Tosca. Ma este Sardou érdekes, izgató drámája: Tosca kerül színre színpadunkon. A drámai személyzet nagy ambícióval és lelkesedéssel készül a darab előadására s ez nem színházi irodai frázis, de tény, hogy gondosabb és komolyabb előkészülettel Makóék még nem hoztak színre drámát. A darab 1800-ban, a legmozgalmasabb és legérdekesebb historiai esztendőben játszik. Szereplői egytől-egyig jelentős történelmi alakok. Nagy szerepe lesz a darabban Jeszenekyné Csáder Irénnek,

Legolcsóbb alkalmi vétel

épület, hol ruhaszövetek, selymek, diszek, előnyös határozott árak mellett

legjobb szabásu női- és férfi álnak a b. vevőközönség

karácsonyi és ujévi ajándékok beszerzésére kézmű- és divatárúháza, Kossuth utca 4., pénzügyigazgatósági

Asztalos József

fehérneműek, harsnyák, keztyük és mindenféle kendők, rendelkezésére.

szintársulatunk eme fényes talentumu, nagy intelligenciájú hősszínésznőjének, a ki közel egy hónapja nem jutott szóhoz színpadunkon. Fényes tehetségét annál inponálóbb módon érvényesítheti ma. Toscát, a darab hősnőjét játssza s úgy hisszük, egyik legértékesebb sikerét ma fogja aratni. A többi szerepek mind jó kézben vannak. Klenovits, Menszáros, Sebestyén Géza fognak gondoskodni az est sikeréről.

A doktor ur. Molnár Ferencz nagy diadalt megért bohózatát: *A doktor urat* Makó igazgató megszerezte — és január hó folyamán színpadra is hozza. Makó igazgató különben megfogja venni a Vigszínház másik kassza-darabját: a *Lantot* is — s január hó folyamán ezt is színpadra hozza.

ÚJDONSÁGOK

Apró gyermekek veszedelme.

A hideg, dermesztő tél olyan rettenetes erővel köszöntött be, amilyenre azok a bizonyos öreg emberek is alig tudnak példát hozni. Huszonnégy fokos hidegben dideregnek a járó-kelők s aki csak módját ejtheti, őrizkedik attól, hogy a csipős, sőt fájdalmas hideget szenvedje.

És a pedagógia jeles mestereinek szívében még ebben az időben sem ébred fel a könyörtelen melege. Elvárják, sőt megkövetelik azoktól a hat, tiz éves gyermekektől, hogy jó részük utcákat gyalogolva, dideregve, fázva, könnyezve szaladjon az iskolába. Elvárják, hogy mikor még alig bontakozik ki a természet éjjeli sötétségéből s a hideg fokozatosabb erővel dermeszti a szívós, — erős emberek tagjait ezek az apróságok korán reggel iskolába törtessenek. Nagy embereket kinez a hideg és az ilyen érzékeny kicsinyeket könyörtelenül szolgáltatják ki a veszedelemnek.

A humanizmust csak a papiroson és frázisokban ismerik azok, a kiknek nem dobban meg a szívük, ha látják, milyen keserves utat tesznek azok a gyermekek. Olyik sirva, jajgatva, elkékkült arczczal bandukol.

Az emberszeretet nevében emeljük fel szavunkat. Közöhangt képez, hogy az iskolák vezetősége legyen tekintettel az abnormis időjárásra és most az ünnepek előtt, mikor pár nap múlva ugyis megszüntetik az előadásokat, néhány nappal előbb függesszék fel az oktatást. Közöhangt képez, hogy nem csak ilyen erős, de egyáltalán minden téli időben új rendszert honosítsanak meg a tanároknak nézve s az elemi iskolákban legalább reggel *kilencz*, vagy délelőtt *tíz* órákor kezdjék meg az oktatást.

Mi kifejezést adtunk a közöhangnak, most már az iskolák vezetőségének könyörtelenségén és méltányosságán fordul meg, vajjon lesz-e oka a szülőknek még ezután is ilyen jogos panasza.

* **Bihari altábornagy Debreczenben.** Bihari altábornagy, a kinek nevét a Nessi ügyvel kapcsolatosan emlegetik, tegnap este Debreczenbe érkezett. Bihari különben a helyi honvédezedet jött megvizsgálni.

* **Kinevezés.** A földmivélsügyi miniszter Bodor József kataszteri hivatalnokot a IX. fizetési osztály 3 dik fokozatába léptette elő.

* **Debreczen javítóintézetet kap.** Lapunk tegnapi számában fővárosi tudósítónk távirata nyomán megtörtük, hogy Debreczen küldöttsége milyen eredménnyel járt Budapesten a javító intézet ügyében. Eredetileg csak az volt a terv, hogy a küldöttség az igazságügyminiszternél tiszteleg. Mikor ez megtörtént, Komlóssy Arthur főjegyző kifejezte óhaját, hogy a miniszterelnöknel is jó lenne tisztelegni. A küldöttség tagjaiból azonban csak hárman maradtak fenn s így a *főjegyző, Dobiecsky Sándor és Ábrahám László* mentek el a miniszterelnökhöz. Mielőtt ez megtörtént volna, *Ábrahám László főügyész egész éjjel dolgozott egy memorandumon*, a mely az érvek gazdagságával támogatta Debreczen kérelmét. Ezt a memorandumot nyújtották át másnap a miniszterelnöknek, a ki Debreczen küldöttségét lekötelő szívéllyel fogadta és *kijelentette, hogy a Szegednek tett ígéret daczára elismeri Debreczen elsőbbségi jogát s a javító intézetet Debreczen fogja megkapni.* — Midőn a kétségtelenül jelentős nyilatkozatot tudomásul vesszük, lehetetlen elzárkóznunk az elismerés elől, amelylyel városunk ügyében buzgólkodó küldöttségi tagoknak tartozunk. Örömmel írjuk a javukra, hogy buzgó fáradozásuk nem marad eredménytelen.

* **A karácsonyi kiállítás.** A karácsonyi iparkiallításnak tegnap több mint négyszáz látogatója volt. S ezt a szokatlanul tömeges látogatást teljesen indokolja az, hogy az idei karácsonyi tárlat tartalomra messze felülmúlja az eddigieket. A bártfai játékos port természetesen legváltozatosabb s ennek akad legtöbb nézője is. Jellemző, hogy a játékok első nagy szállítmánya már az utolsó darabig elkelt. Tegnap újabb nagy csoport érkezett, a legmulságosabb czikkekkal. Különben nincs egyetlen csoport sem, melyből valami el ne kelt volna. Az ipartestület ez uton is kéri a látogatókat, hogy belépő-jegyeiket tartsák meg a sorsolásig, mikor több tárgyat nyerhetnek vele.

* **Szobrot Grünwald Bélának.** A magyar állameszme legnagyobb és legnemesebb lelkü harczosának, Grünwald Bélának szobrot emel Zolyomvármegye közönsége. Az emelkedő szobrot országos gyűjtéssel akarja felállítani a megye. Tegnap gyűjtőív érkezett Debreczen tanácsához is. Ugy hisszük, hogy a gyűjtőív nem fog üresen vissza menni.

* **Vonatok késése.** A tulságosan szigorú hideg nem akar engedni. Tegnap este és éjjel ismét huszon alul száll le a termométer. A kemény idő okozta azt is, hogy a vonatok tegnap valóságos zürzavarban érkeztek Debreczenbe. A reggeli vonatok csak egy és másfél órát késnek.

De a délutáni három órás gőzös este 4 percczel 7 óra előtt vánszorgott be a pályaudvarra. A gyors s az esti vonat is jelentékeny késésekkel jöttek be.

* **Háziipar Debreczenben.** Dávidházy Kálmán könyvkötő mester érdekes tervnek megvalósításához fogott, abból az alkalomból, hogy az ipartestület karácsonyi kiállítást rendezett. Dávidházy a kiállításon bámulatatosan szép könyvkötő munkái mellett diszítési, fa- és üvegezési műveket is tett közzemlére. Tökéletes dolgok ezek s elsaajátításuk, melyekkel pedig nagy költséget kimélhetni meg, szerfölött egyszerű. Uri asszonyok a hosszú téli délutánokon tömredék ilyen diszítést készíthetnek el. A szegényebb néposztály pedig igazi keresetforrásra tehet szert; a diszítések apróbb csecsebecsék csinítására használhatják fel. Az ilyen szobadiszeket mindig jól fizetik. Dávidházy naponta tart majd ilyen oktatásokat a kiállítási színhelyén. — A kik meg akarják tanulni a diszítést, azok jelentkezzenek az ipartestület jegyzőjénél. Az oktatás ingyenes s nem tart tovább félóránál. Ennyi idő alatt bárki is elsajátítja ezt az új háziipart.

* **Megfagyott ember.** Vehemens erővel, váratlanul köszöntött be a tél. A kemény télnek megvan a maga áldozata. Szabó István napszámos személyében. Tegnap délután a hidegtől elkényszeredve esett össze a József királyi-herczeg-utcán. Innen szedte fel Krap Salamonné és saját lakására vitette, honnan később a rendőség a közkórházba szállította. A fagy annyira erőt vett rajta, hogy életben maradásához nem sok reményt fűznek.

* **Megérkeztek a szövögépek.** A debreczeni jótékony nőegylet szövőipari tanfolyamánál tovább fejlesztésére a kereskedelmi kormánytól 2000 korona évi segélyt és 9 különböző szövögépet kapott. A gépek ma érkeztek meg s a mint a kereskedelmi miniszteriöm által leküldendő művezető megérkezik, nyomban felállítja a gépeket. Az összes gépek üzembeviteléről a tanulni vágyókat annak idején hirlapilag értesítjük.

* **Magdorgált iparostanonczok.** Százötven iparostanonczot büntetett meg az ipartestület, mert hanyagul látogatják az iskolát. A tanonczok közül többen meghosszabbították a tanulási idejét, mások pénzbírságot kaptak. Egy tanonczot eltiltottak attól, hogy Debreczen területén meszterhez szegődhessék.

* **Az árvák kegyeleto.** Kegyeletes házi ünnepség folyt le tegnap délelőtt 11 órákor a debreczeni jótékony nőegylet árvaházában. E napon ugyanis az árvák hálás szívvvel emlékeznek meg egyik legnagyobb jótévőjükről, b. e. Nemes Kálmánról, szül. Béer Etelka urasszonyról, ki egész életében mindig szeretettel gondolt az árvákra. A boldogult urasszony emlékére leánya, dr. Irinyi Istvánné sz. Nemes Ilona urnó már régebben 1000 koronás alapítványt tett az árvaháznál. A hálás árvaház a boldogult neve napján minden évben megemlékszik jótévőjéről. Az ünnepség alkalmából Koncz Ákos, a nőegylet titkára beszédet intézett az árvákhoz, megmagyarázva nekik a házi ünnep jelentőségét, szorgalomra, jó viseletre és hálára intve őket. A kis árvák nevében Major Julia csinos kis beszéddel üdvözölte a nőegyletet s ennek nemes szívi elnökét: Veressné Szathmáry Teréz urasszonyt, majd egy versszakot énekeltek el, végül a nő-

RÓSENBERG EMIL

áru házában Bankpalota, Cersó mellett,

a karácsonyi ajándékok gyönyörködtető halmaza közt
Szenzációs ujdonság játéktárgyak kaphatók
Felhuzós Automobill-kocsik, Munka kosarak, Szivar asztalok, biciklik és más itt fel nem sorolt tárgyakban.

egylet elnöke szeretettel szolt az árvákhoz és az ezen alkalommal jutalmul adadni szokott könyvet Horváth Irénke árvának ítélte oda, ki szorgalmával és jó viselkedésével kitünt a többiek közül. A kegyelet ezen kis ünnepegen többen voltak jelen.

* **Kifosztott mesterlegény.** — Kabáról Nádudvarra akart átgyalogolni egy mesterlegény, Szöke Imre. Husz korona megtakarított pénze volt, ezt azonban nem akarta kocsi felfogadására elkölteni. Vonat pedig nem közlekedik a két község között, Szöke tehát bizva jó meleg gunyájában, neki indult a hosszú utnak. Már Nádudvar alatt járt, mikor az ugynevezett Törökhid mellett egy napszamosnak látszó ember csatlakozott hozzá és barátságosan beszélgetni kezdett vele. Nehány percz múlva az ismeretlen rávetette magát Szökére, botjával agyba-főbe verte s elvette tőle a pénzét. Szökét vérbe fagyva szedte fel Weisz Jakab nagykereskedő s bevitte a faluba, hol a község vétette gondozás alá. Szervedett sérülései miatt hosszú ideig nem hagyhatja el az ágyat. A csendőrség különben nyomon van.

* **Dráma a Ferenz-majorban.** A debreczeni határban levő Ferenz-majorban igazi dráma folyt le. Mikecs Elek feles munkás hosszabb idő óta szerelmi viszonyban élt egy másik tanyán lakó asszonnyal, a ki állandóan eljárógatott a szeretőjéhez. Így volt ez hétfőn is. Kun Rozália, a Mikecs kedvese, délután állított be, mikor Mikecsné mosni jött be a városba. Vigan turbékolta a szerelmes pár. Egyszerre megnyílt az ajtó s belépett Mikecsné, a ki rosszul érezte magát s az ut közepéről visszatért, utközben többször elesett s beletelt néhány óra, mig hazaért. Itt, mikor megpillantotta a szerelmes párt, szó nélkül összeesett s pár percz múlva meghalt. Szívfajdalma ölte meg.

* **Az árvák karácsonya.** Felkérjük mindazokat a jó sziveket, kik a debreczeni jótékony nőegylet árváinak karácsonyfájára adakozni szándékoznak, méltóztassanak ajándékukat a nőegyleti árvaházhoz küldeni. Az elnökség.

* **Késelő napszamos.** Jól felpálinkázott Szücs József tegnap délután, mikor a városi szeszkereskedésbe Mike János nevű régi haragosa beállított. A két ellenfél nem érte be azzal, hogy egymás fejéhez emeltes gorombaságokat vagdossanak, hanem mindjárt öltre mentek s a verekedés hevében Szücs József késsel támadott Mike ellen s alighanem vér folyik, ha az értesített rendőrök idejekorán szét nem választják a verekedőket. Szomorú karácsonya lesz e miatt Szücsnek.

* **Farkasok garázdálkodása.** — Sződ biharmegyei községből írják nekünk, Pénteken éjjel 11 óra tájban egy Lunka nevű éjjeli őr ijjesztő lármát hallott a falu vége felől. Azt hitte, hogy a falubeli kutyák üvöltöznek; oda sietett, de már utközben egy csapat farkas rohanta meg. Segélykiáltására előfutott a másik éjjeli őr Pap Lázár, de ez érzésvette a veszedelmet és egy udvarba menekült. A bestiák ezután betörték több nyitott udvarba, a hol nagy pusztításokat vittek végbe, különösen Vladár János juhásznál, a hol több mint ötven birkát téptek szét. A megmenekült Pap Lázár csakhamar fellármázta a falu lakosságát s aki csak tehetett puskával kezében rohant az utcára, hogy a feneva-

dakat elriassza. A lövöldözés azonban nem riasztotta el az ordasokat, daczára annak, hogy négy darabot le is lőttek közülök, az éhes csorda csak akkor kezdett menekülni, a mikor már a felfalt zsákmánytól az éhségüket csillapították. Ekkor azonban újabb szerencsétlenség történt. Ricsán Miklós, a ki a faluvégén lakott, a lövöldözésre felébredve nem tudta, hogy mi történt, kiment az utcára megtudni a lövöldözés okát. Épen akkor futottak el a ház előtt a megriasztott farkasok s amit sem sejtő Ricsánt lerántották lábáról s egy farkas keresztül harapta a torkát. A mikor a felfegyverkezett üldözők odaérkeztek, Ricsánt már nagy vértócsában halva találták.

* **Téli kabátok tolvaja.** A téli kabátok lopásában nagy jártasságra tett szert Boros András csavargó napszamos, a ki tegnap Dobos József rendőrbiztosnak a Csicsogó korcsmában sikerült letartóztatni. Egész sereg téli kabát tűnt el az ő kezén, melyet potom áron vesztegetett el az ócska árusoknál. Legutóbb Berger Adolf Csapó-utca 100. sz. alatt levő lakásáról lopott el egy 25 korona értékű kabátot, az előtt meg két vidéki atyafit fosztott meg ettől a mostani időben felette becses ruhaneműtől. A rendőrség biztonság alá helyezte a veszedelmes tolvajt.

* **Végh Gyula a cigányokért.** Azokon a kóborló természetű cigányok végtelen nyomorán óhajt segíteni Végh Gyula h. főkapitány azzal a beadványával, melyet tegnap a tanácshoz beadott. A maga rideg valóságában tárja szemünk elé ezeknek nagy nyomorát. A szegény szerencsétlenek, a kik a téglavetőben munkanélkül a legnagyobb nyomornak és a megfagyásnak vannak kitéve, borzasztó a helyzetük. Hiányos ruházatuk és cigány voltak bizalmatlanságot gerjeszt mindenütt s még azok is, kiknek munkásokra volna szükségük, félnek tőlük és mást fogadnak. A jótékonyosság pedig nem terjeszkedik ki rájuk. Pedig ők ép oly emberek mint mi és ép ugy számot tarthatnak erre, mint akármelyik más szegény ember. A jótékonyaságból kirekesztve munka nélkül lézengenek s kénytelenek koldulni. Beözönlének a városba és nagyban veszélyeztetik a polgárság vagyonbiztonságát is, a mit fényesen igazolnak az utóbbi rendőri események. Végh Gyula h. főkapitány véleménye szerint ezen a bajon segíteni lehetne, ha a tanács kenyeret és szalonnát osztatna ki közöttük, mely aránylag kevésbe kerülne, de a polgárság megszabadulna a zaklatástól.

* **Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debreczenben: Vágó József ev. ref. 25 éves napszamos, özvegy Krámer Jakabné izr. 84 éves, Vinkler János g. kath. 60 éves napszamos, Szendrei Ferenz ev. ref. 3 hónapos, Boros Nándor róm. kath. 23 éves szatócs, Kéki Paula r. kath. 5 éves, Kis János ev. ref. 63 éves napszamos, Székelyhidi József ev. ref. 18 hónapos, Mikecs Elek név. református 27 éves.

* **Aki a karácsony és újév alkalmára olcsó és szép arany- és ezüst-ajándéktárgyakat akar vásárolni,** az forduljon Hoff Albert ékszerészhez, kinek üzlete előbb a városháza alatt, most pedig a városházával szemben, Piac-utca 29. szám alatt, a „Debreczen“-hez címzett sörház épületében, hátul az emeleten van, ahol mindenféle arany- és ezüst-ékszerek dus választékban vannak raktáron, valamint

női és férfi zsebórák legszöbb kivitelben, meglepő olcsó áron beszerezhetők, ajánljuk a n. é. közönség b. figyelmébe. — Ugyan ott minden e szakba vágó megrendelések, javítások és vésnöki munkák a legjutányosabban készíttetnek.

* **Schweitzer Testvérek** jó nevű varrógép kereskedő cég mai hirdetésére különösen felhívjuk t. olvasóink becses figyelmét.

* **Hasznos karácsonyi ajándéktárgyak** gyermekek, hölgyek és urak részére tülhalmozott raktár miatt beszerzési áron kaphatók Bartha Kálmán fotéri üzletében.

TÁVIRATOK.

A kiegyezés.

Budapest, december 16. Széll Kálmán szombaton Bécsbe utazik, hogy a kiegyezés kérdéében a döntést megsürgesse. Érdekes, hogy ebben az ügyben a Neu Freie Presse a korona beavatkozását helyezi kilátásba, ha a két kormányfő már közelebb nem jön megállapodásra.

A hideg áldozatai.

Budapest, december 16. Aradról táviratozzák, hogy a hideg 24 fok. — Bleezser község mellett nyolcz cigányt megfagyva találtak.

A hadbíró kívánsága.

Kaposvár, december 16. A 44. gyalogezred Melváy nevű közlegényének vétségében hadbírókat rendeltek ki. A tárgyalásnál több polgári tanu kihallgatásba vált szükségessé. A hadbíró első ténye volt, hogy német nyelven átiratot intézett a rendőrkapitányhoz, hogy a polgárokat hozzá idézze be, de Darnay Béla előkelő kereskedő nem jelent meg. A hadbíró újabb német átirattal kereste meg a rendőrkapitányt, hogy Darnayt fogassa el és állítsa elő. A rendőrkapitány a kir. ügyészséghez fordult tanácsért, mire az ügyészség azt a határozott intencziót adta, hogy a rendőrkapitány köteles teljesíteni a hadbíró parancsát. A város közönsége valósággal forrong. — A rendőrkapitány az egész ügyet felterjesztette a belügyminiszterhez.

Az illavai választás.

Illava, december 16. Az illavai kertületben a zavargás egyre tart. A néppárt erősen agitál. Vöröskő községben az egyetlen kormánypárti választót Berczik molnárt agyonverték. Sztrezevinczen Vlazsej gazdaembert agyonveréssel fenyegették, de megelégedtek azzal, hogy pajtáját felgyújtották.

Megfagyott a szekeren.

Szászrégen, december 16. Az óriási hideg az erdélyi részekben egymásután szedi áldozatait. Tegnap Szászrégenben 27 fokos hideg volt. — Egy fuvaros a szekéren megfagyott. A vasuti közlekedést különben csak nagy akadályokkal tudják lebonyolítani. — Európából különben a táviratok az idő enyhülését jelentik.

KOSTYA JÁNOS ékszerész

arany-, ezüst-ékszerekben

Debreczen, Széchenyi-utca, ref. kistemplom mellett. Legolcsóbb bevásárlási forrása karácsonyi és más alkalmi vételre, mindennemű férfi és női zsebórákban, valamint bármily magas megrendelést. Teljes megelégedéssel biztosítom a n. é. közönséget. — Ajánlom magam a n. é. közönség becses figyelmébe.

CSARNOK.

A Józsefstadi kőkoporsó.

Rablánon a hazáért.

Történelmi regény.

Írta: Farkas Emőd.

— Folytatás. —

— Eppen önt kerestük, — mondá szárazon az ifjunak, — adja ide a kulcsait, meg akarjuk vizsgálni az irományait.

Deák szó nélkül adta át a Blitz kinyitva az asztal fiókjait, a bennök talált összes tárgyakat kirakosgatta, a másik tiszt pedig különválogatta.

Egyszerre csak nagyot csillámlott a kapitány szeme. Egy képet vonz a fiókból, egy arcképet, a melynek neve a hazaszereget imádsága volt.

A tiszték előre nyujtották nyakukat és sokat mondó pillantással néztek össze. Az ifju elsápadt, mikor észrevette, hogy úgy megakadt a szemük a Kossuth-képen.

Veszedelemes irományok helyet azonban csak egy nemzetiszínű kokárdát, egy vadászkezeset és egy puskaportartót találtak. E tárgyakat mind lefoglalták, összekötve lepecsételték s a rendőrkapitány az ifju vállára téve kezét, fagyosan így szólt:

— Ön velünk jön.

— Hova? — kérdezte felféhrre válvaz az ifju.

— A börtönbe?

Az ifjak felugráltak s összecsapva kezöket, merev fájdalommal nézték tanuló társukat.

Deák komoran hátravetvé fejét, szemöldökét erősen összeráncszolta s daczos elszántsággal mondá:

— Sohse féltsetek ti engem!

De mikor kiléptek a kongó folyosóra s becsapódni hallotta ajtaját, hideg veríték verte ki homlokát.

Érezte, hogy itt maradt ez ajtón belül az ő szabadsága s a mi ezután következik, az keserves rabság a legsötétebb bizonytalanságban.

Az iskola udvarán már ott állottak a zsandárok között elfogott társai: Horváth Gáspár, Nagy Dani, Koos Ferencz, Albert Márton, Szász Károly, Bodor József, László Ignác s még néhányan, a kiket aztán a székházba kísérték.

Meghatóbb menetet képzelni sem lehetett ennél.

A vásárra beözönlött nép csendesen, könyezve kísérté őket.

Némelyiknek bent volt az apja, anyja, ezek szívszakgató zokogás közt kiáltottak:

— Édes fiam, mi lesz belőletek?!

A néma elkeseredés, a tehetetlen harag cikázó villama holtfakóvá tette az arcukat. Lelkükben halálos átok fogant e pribékek ellen, kik a tudomány emléjéről szakították el a gyermekifjakat, hogy a sivatag főnyénél is szomjubb hosszujukat ez ártatlan lelkek vérkönyeivel oltogassák.

Mit nem adtak volna érte, ha a föld gyomra nyílik meg a zsandárok alatt s a pokol kénküves lángjába hullansk.

De hisz ugyanis a gyehegnát fütik majd mindazok, a kik az Isten lelkét, a szabadságot itt lent az önkény börtönkövéhez láncolták...

Az ifjakat, kik komorak voltak, mint egy havas felhő és szótlanok, mint egy mohos sarkó, egyenkint megmotozták, aztán a hajduk külön-külön czellába csukták.

A hajduk, régi szolgák, derék becsületben megvénhedt székelyek voltak, a kiknek úgy összesodorta szívüket e szegény ifjak látása, mintha csak kendertőlőbe szoritották volna.

— Folyt. köv. —

Nagy szénaárverés.

Az edelényi (Borsodmegye) járás-bíróság területén mintegy

1000 szekér széna csütörtökön e hó 18-án birói árverésen eladatik.

Érdeklődők tudakozódhatnak

Dr. Varga Lajos

ügyvédnél

Piacz utca 44.

Értesítés!!

Adler Simon
rőfős és divatáru üzletéből
Debreczenben, Kossuth-u.

Van szerencsém a n. 6. bevő közönséggel tudatni, hogy a közelgő karácsonyi és újév alkalmából üzletemben az áruválogatásom túlhalmozottsága miatt az összes

női és férfi ruhaszöveteket

teljesen

gyári áron

fogom árusítani.

Ezen kedvező alkalom kihasználását ajánlom tisztelettel.

Adler Simon.

Debreczen és vidéke

legnagyobb és legrégebb

zongora és hangszer-raktára

Schmidt S.

zongora és hangszer-készítő.

Ajánlja dusan felszerelt zongora, hangszer és zenemű-raktárát. Valamint saját készítményű zongoráit és hangszereit; ugyancsak elvállal mindennemű hangszerek és zongorák javítását és hangolását. Zongorák, Pianinok, Czimbalmok bérbe kaphatók.

François Lajos és Társa

cs. és kir. udvari szállítók, Fülöp Szász Coburg Gothai herceg Ó Felsége szállítói,

pezsgőborgyárosok,

BUDAFOK (Promontor).

Tizenkét elsőrangú kitüntetés.

Pezsgőboraink minden előkelő étterem, kávéház és csemege üzletben kaphatók.

— Kívánatra árlappal és ajánlattal készséggel szolgálunk. —

Ma, szerdán „A” bértetben.

TOSCA.

Dráma 5 felvonásban.

Holnap, csütörtökön, „B” bértetben.

Tosca.

Dráma 5 felvonásban.

Czimbalom új találmányu.

Feneketlen zongora vas szerkezettel, kellemes csengő zongora hanggal 10 évi jótállással, 3 havi ingyen tanítással pedálos gyönyörű kivittel 75 frttól feljebb, 2 évig sem kell hangolni, uysztén mindennemű hangszerekből nagy raktártartók és azok alkatrészei kitűnő artós és kellemes hegedű és czimbalom hurok 1 drb czimbalom hur fogott 9 krajcár Bárminemű hangszerjavítást felelősség mellett művészies szakértelemmel készítik.

Karácsonyi és ujévi

hangszer ajándékok, régi hangszert veszek, vagy becserelek.

Becses pártfogást kérve

Tisztelettel:

KOMÁROMI M.

a feneketlen czimbalom feltalálója és több helyi és vidéki intézetek szállítója. Hangszert terem és műhely Piacz-utca 41. sz. I. emelet, a főtörszével szemben.

„Korona” áruház.

Nagy karácsonyi vásár!!

Karácsonyi és Ujévi ajándéktárgyak legolcsóbban beszerezhetők

Az első debreczeni

„korona” áruházban

Simonffy-utca 1 (városi bérház.)

Nagy választékban kapható a mai kornak megfelelő legújabb és legpaktikusabb gyermek játékok, Mechanikus állatkák, disznóárak, zenélő 3 részes tíkrök, Chinai ezüst gyertyatartók, albumok, képes lap tartók, emlék könyvek és több itt fel nem sorolható tárgy.

Rendkívül nagy választék karácsonyfa díszekben.

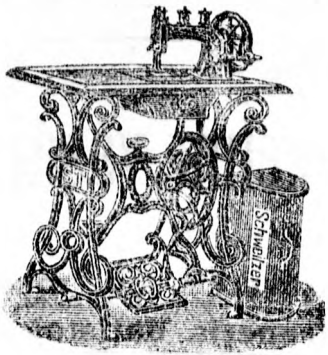
Magunkat a n. 6. közönség b. figyelmébe ajánlvaz vagyunk tisztelettel

Kepes és Friedmann.

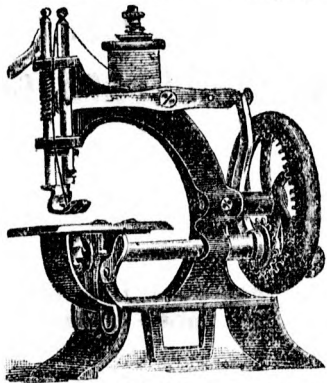
„Korona” áruház.

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz” Debreczen, főtér, a városházzal szemben.

Ajánlja a teljesen fémmentes s kiváló jóhatású „MOLLITERGIN” arez s kézbor finomító szépitő szerét, mely folyadék amijl ártalmatlanságra nézve teljesen egyezik a vaselin s glicerinnel, hatásra nézve azokat jóval fölülmulja. Hatása gyors és biztos! — A székifua arszot vagy kezeket a legrövidebb idő alatt fehérré, puhává s ildévé teszi s powder alá is igen használható. Mint bőrápolószert páratlagt Egy füveg „MOLLITERGIN” ára 1 korona.

Schweitzer varrógép.

A legkedvesebb és leghasznosabb karácsonyi és ujévi ajándék egy
valódi Schweitzer-féle varrógép,

mely az ujtori műhímzés és egyéb női disz munkák készítésére is kiválóan alkalmas. Szegénynek, gazdagnak, varrodában és szalonban egyaránt kedves tárgy ez, mert a szorgalmas női kezeknek új teret nyit a hasznos és kellemes kézimunkára.

Hogy az eredeti „Schweitzer“ varrógépek munkaképességét a nagyközönségnek bemutassuk f. év december 5 től kezdődőleg üzletünkben Debreczen, Piacz-utca 56. szám alatt

karácsonyi kiállítást

ezen védjeggyel rendezünk, melyen bemutatjuk az eredeti „Schweitzer“ varrógépeken készült bámulatos kivitelű színes- és apokaliptikus hímzéseket, tüfestéseket, a jour-, úr- és átirított munkákat a legnagyobb változatosságban. — Ezen kiállítás 1903 január 1-ig reggeli órától esti 8 óráig mindenki által szabadon megtekinthető. — Belépti díj nincsen és minden vásárlási kényszer kizárva.

Leánygyermeknek igen kedves és hasznos ajándék a szintén nálunk kapható gyermek-varrógép, melyet minőség és kiállítás szerint 4-10 forintért árusítunk. — Tisztelettel:

SCHWEITZER TESTVÉREK,
Debreczen, Piacz-utca 56. sz.

Nagy karácsonyi vásár
az új szőnyegházban!

Gyönyörű alkalmas ajándék cikkek:

- Phantaise divánpárnák
- Francia Gobelin faldíszek
- Angora és jegesmedve bőrök
- Divántakarók
- Plüss nittakarók stb.

Hallatlan olcsó ajánlat
szőnyegekben!

Bosznay J. és Társa,

új szőnyegháza,
Debreczen, Kossuth-u. 11. (Zádor-ház.)

Karácsonyi és ujévi ajándékok!

Színházi látcsövek

gyöngyház, elefántesont, bőrfoglatban.
Katonai, vadász és tábort látcsövek,
legfinomabb szintelenített üvegekkel.
Nagyítóüvegek és göröcsövek.
Diszes kiállítású Aneroid

légsulymérők,

terem, ablak, fürdő és aximal

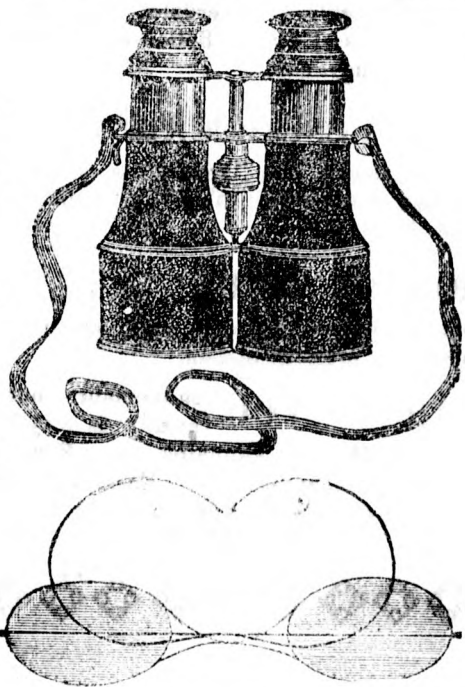
hőmérők.

Szemüvegek és orresiptetők
legfinomabb üvegekkel, ajánlja.

Tisztelettel:

Fischer Jakab

látészerező, Debreczen, Főter.

Csődkiárulás.

A közadós Örv. Szücs Károlyné csődtömegéhez leltározott vadász és másnemű fegyverek, vadász eszközök és felszerelések, s általában a közadós üzletbolti áruai, a folyó 1902. évi december hó 17-24 napjain, a közadós üzlet-helyiségében (Széchenyi-utca 1. sz. a.) eladatni fognak.

Tömeggondnok.

Kacz Lajos

Bornagykereskedő és Szőlőbirtokos árjegyzéke:	
Saját termései új bor	56 fillér
Saját termései ó vegyes asztali	60 fillér
Saját termései ó Kövidinka	72 fillér
Saját termései ó Risling	76 fillér
Saját termései ó Ezerjó	80 fillér
1886. Székelyhídi asztali	1 kor.

Továbbá ajánlom még az 1900 évi párisi világkiállításon aranyéremmel kitüntetett erdélyi, erdélyi és badacsonyi vidéki nagymennyiségű remek boraimat.

Gyors és pontos kiszolgálást biztosít
Kacz Lajos bortüzlete.

OLCSÓ KARÁCSONYI AJÁNDÉKOK

egyedül csak

Fisch Testvérek bazár üzletében

Piacz-utca, Hungaria kávéházzal szemben.

Gyermek játékok.

- Francia babák
- Baba kocsik
- Hinta lovak
- Várak, katonák
- Hegedűk, czimbalmok
- Kürtök, trombiták
- Puskák, kardok
- Vasutak vágánynyal
- Önműködő mozdonyok
- Automobilok
- Gramaphonok
- Aristonok
- Fonogرافok
- Laterna magica Richter-féle
- képzítő szekrények

Ajándék tárgyak

- Arcképalbumok
- Emlékkönyvek
- Képeslap albumok
- Plüss varró casetták
- Bárony keztyűdobozok
- Munka kosarak
- Zenélő albumok
- Dohányzó asztalok
- Himzett szivartárczák
- Háromoldalú tükrök
- Diszes tüpárnák
- Asztali arcképtartók
- Bronz hamutartók

Társas játékok

- Lotto tombola
- Sakk, domino
- Harang és kalapás
- Ostromolt vár
- Vig egyszerű
- Lóverseny
- Biliárd
- Salta és Sála
- Semper avanti
- Halma ckhá
- Tengeri csatajáték
- Uránia színház
- Bombázás
- Szoba kuglizók
- Cyklarama

és még számtalan itt fel nem sorolt szebbnél-szebb tárgyak nagy raktára.

Apró hirdetések

„Még állandóbb“ czimen levél van a kiadóban.

„Ocassió“ czimen levél van a kívánt helyen.

Egy jókarban levő gordonka megvételre kerestetik. Péterfia u. 63.

Boldog otthont nyújtanék oly csinos gyerektelen 30—35 éves nőnek, ki 4000 korona értékű hozományával bir, levelet kérek „jó férje“ czimen a kiadóba.

Jó bizonyítványokkal bíró 20 éves fűszerkereskedő segéd, vagy azonnali, vagy 1-én belépésre állás keres. Igényei szerények Czim a kiadóhivatalban.

Füzönő, ki hat évi gyakorlattal bir, alkalmazást keres. Czim a kiadóban.

Cseplőgép gőzmozdonyval együtt, 8 lóerejű, Clayton és Schottlewort gyártmány azonnali elköltözés miatt 650 forintért megkapható a Tóczós-kertben, I. járás 32.

Elveszett egy borítékba egy arczkép. A megtaláló jutalomba részesül József kir. her.-u. 30. s.

Egy jóforgalmu fűszerüzlet korlátolt ki-méréssel eladó. Betlen-u. 76. szám. Értekezhetni ugyanott.

Boros Testvérek divatos női ruhakelmék, selymek, téli kendők és velezek a versenyben létező legolcsóbb árakban. Maradékok féláron.

Pemetefü czukor (Borssy-féle-krajczár. Kapható: Borssy czukrázdába és Jósza és Jóna urak üzletében.

Partieban vett legfinomabb börtárazák és majolika dísz tárgyak félárban kaphatók a „Központi bazárban“ Széchenyi u. 1. Kárlabádi porcellán edény és játék árak olcsó árban.

Legolcsóbb és legjobb kötött harisnyák Jäger alsó ingek és nadrágok téli kötött és bőrkesztyűk jutányosan beszerezhető Márton Gyula divat és rövidáru üzletében, a Bika szálloda mellett

Egy forint egy kiló finom vegyített teasütemény Váray József kereskedésében.

Kiadó bolthelyiség. A Casino épülete piacra néző frontján 1 szép tágas bolthelyiség 1903 május 1-re kiadó. Értesítést ad az Első takarékpénztár titkárja.

Lindenfeld J. Jenő Városház-utca 2. sz. Legfinomabb fumei 3 csillagos petroleum literje 14 kr. 2 csillagos. 12 kr.

Utazó és helyi ügynöki állások betöltésére megfelelő emberekkel azonnali belépésre aceptálunk Schweitzer Testvérek cég Debreczen.

Fagymentes burgonya rózsa, hópehely és sárga kisebb és nagyobb mennyiségben kapható Hatvan-u. 35. Friedmann élelmészénél.

30 krajczár egy liter kitűnő minőségű ó bor Félégyházi János fűszerkereskedésében. Piac- és Miklósetca sarok.

Wertheim kassza jó karban levő megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Van szerencsém értesíteni a t. közönséget, hogy fogorvosi műtermemben egy ügyes

fogtechnikust

alkalmaztam, aki a műfogak minden fajtáját ellenőrzésem mellett pontosan és jól elkészíti.

Dr. Szász Adolf,
Debreczen, Széchenyi-u. 1.

Rendel: d. e. 9—1-ig, d. u. 2—5-ig.

Leszállított árak!

Nagyarányu karácsonyi

női ruhakelme vásárt

rendeztünk be és

női divatszövetek, jó mosóveleket, francia batistokat, Atlas Satin és Delaineeket, harasztkendőket stb.

tetemesen leszállított árakon

árusítunk el.

Egy ruha 116% széles női divat szövet 1 frt. 80 és 2 frt.

Egy ruha 75% széles mosó velez 2 frt. 24 kr.

SZABÓ LAJOS FIAI
Debreczen,

Karácsonyi és ujévi ajándéktárgyak

legolcsóbban beszerezhetők

Miklós és Markbreit

Bazár üzletében Frohner szálloda mellett.

Nagy választékban kapható: diszmitárak, zenélő albumok, dohányzó asztalok, társas játékok, francia babák, hinta lovak, gépezetes játékok, és számos itt föl nem sorolható ajándéktárgyak. Legolcsóbb árak mellett.

A híres és közkedveltségnek örvendő Kaszon-Impér

„Répáti“ savanyúvíz

mai naptól kezdve közvetlenül a forrástól egész friss töltésben kerül forgalomba.

Dr. Lengyel Béla m. kir. egyetemi tanár szakvéleménye a következő: a K.-Impér „Répáti“ savanyúvíz a jők között is a legjobbak közé tartozik, nemcsak mint élvezeti ital kitűnő, hanem mint gyógyító ital is megbecsülhetetlen szerencsés vegyi összetétele rendkívül dus szénsavtartalma következtében megérdemli, hogy a maga nemében legkitűnőbbek egyikének tekintessék.

Purjesz Zsigmond dr. professor a következőképen nyilatkozik: Alulirott bizonyítom, hogy a „Répáti“ savanyú vizet a nyákhártyák hurutos bántalmi ellen ismételve jó sikerrel alkalmaztam

Első rangu gyógyital

emésztési és vizeleti nehézségeknél, vese és gyomor bajokba, gyuladással hólyag és köszvényes bántalmak ellen stb.

Főuri kedvencz-ital, — a legkedvesebb pezsgőborviz.
a forrás kezelőség.

Debreczeni főraktárunk:

Kontsek Géza és Félégyházi János uraknál,

hol mindig friss töltésben kapható.

Kereskedőknek és vendéglősöknek nagybani előny árak.